

Titel: Udrag fra Journalen NB26

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K25", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb26-kom-shoot-nb26-593.pdf> (tilgået 03. juni 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

◄ **Aristoteles i Rhetorik** : sml. marginaloptegnelsen JJ:305.c, fra april el. maj 1845, hvor SK skriver:
»Aristoteles sætter Talekunsten og Midlerne til at vække Tro (πιστεις [flertal af πίστις, 84,3 og 84,7]) i Forhold til Sandsynlighed, saa den har (til Forskjel fra Viden) med det at gjøre der ogsaa kan forholde sig paa en anden Maade. Den christelige Veltalenhed vilde deri være forskjellig fra den græske at den har alene med *Usandsynlighed* at gjøre, med at vise at det er usandsynligt, for at man saa kan troe det. Her er Sandsynligheden ligesaa meget at forkaste som hist Usandsynlighed, men Forskjellen fra Viden er i begge den samme.« SKS 18, 236m,6-20. Se fx Aristoteles' *Retorik*, 1. bog, kap. 2, hvor han bl.a. gør rede for, at retorikkens særlige genstand er det sandsynlige el. gennemsnitlige til forskel fra det nødvendigt sande: »Sie [die Rhetorik] hat ihr Geschäft mit solchen Dingen, welche Gegenstand unserer Berathschlagung und nicht in einem Systeme beschlossen sind, und vor solchen Zuhörern, welche nicht vielerlei zusammenfassen und nicht aus weiter Ferne schließen können. Gegenstand unserer Berathschlagung ist, Was so oder *andere* sich verhalten zu können scheint«, *Rhetorik*, overs. af K.L. Roth, bd. 1-2 [med fortsat paginering], i *Schriften zur Rhetorik und Poetik* bd. 1-2 (i *Aristoteles Werke*, i *Griechische Prosaiker in neuen Übersetzung*, udg. af G.L.F. Tafel, C.N. Osiander og G. Schwab, bd. 132-133), Stuttgart 1833, ktl. 1092; bd. 1, s. 24-26 (1357a). Se videre s. 27f. (1357a - 1357b): »Was nämlich *im Durchschnitte geschieht*, ist das Wahrscheinliche, nicht *unbedingt*, wie Etliche definiren, sondern, Was in Dingen, *die auch anders seyn können*, zu dem Gegenstande, in Beziehung auf den es wahrscheinlich ist, sich so verhält, wie ein *Allgemeines* zum *Besondern*.« -
Aristoteles: fra Stageira (384-322 f.Kr), gr. filosof, logiker og naturforsker, elev af Platon; grundlagde 335 f.Kr. den peripatetiske skole i Lykeion. Foruden den anførte udgave af Aristoteles' *Retorik* ejede SK endnu en separat udgave: *De arte rhetorica*, stereotypudg., Leipzig 1831, ktl. 1080. *Retorikken* findes desuden i de udg. af Aristoteles' samlede værker, som SK havde i sit bibliotek (ctl. 1056-1076).

I trykt udgave: Bind 25 side 83 linje 4